

Mødet den 18. Juni 1908.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Mikael Johansen og Samuelsen.

1. (J. Nr. 171—1908). Andragender fra Assistent Christon og Politibetjent Wendt om, at Kommunen vil betale en Fjerdedel af Udgiften ved deres **Sanatorieophold.**

Formanden forelagde Andragenderne og oplyste, at Kasse- og Regnskabsudvalget, da Andragerne fik fuld Løn under deres Sygdom, ikke kunde anbefale at bevilge en Fjerdedel af Udgifterne ved Andragernes Sanatorieophold. Derimod kunde Kommunen indestaa for Betalingen.

Mousten oplyste, at Assistent Christon havde 133 Kr. og Politibetjent Wendt 100 Kr. i maanedlig Løn, og at der kun vilde medgaa 30 à 33 Kr. for hver til Sanatorieopholdet. Der syntes derfor ikke Grund til at imødekomme Andragerne.

Andragenderne afsloges.

2. Andragender om **Friplads i Borgerskolerne** fra
 - a. (J. Nr. 175—1908). Fiskehandler Glass for hans to Børn, Amalie og Christian Glass,
 - b. (J. Nr. 176—1908.) Maskinarbejder S. Petersen for hans Datter, Agnete Petersen,
 - c. (J. Nr. 177—1908). Skrædder N. P. Madsen for hans Datter, Valborg Madsen og

d. (J. Nr. 178—1908.) Assistent Houlberg for hans Søn, Leo Houlberg.

Simonsen fandt det rigtigst at bekendtgøre, at alle, der søgte derom, kunde faa Friplads. Han havde intet imod at give Friplads til alle, men saa ikke, hvilke særlige Forhold der gjorde, at netop disse Andragender skulde bevilges.

Jakob Jensen oplyste, at Fripladserne ikke vilde koste noget for Byen, da Pladserne stod ledige i de paagældende Klasser. Ved flere tidligere Lejligheder havde man baaret sig ad paa samme Maade.

Simonsen havde troet, at der var foregaaet et Systemskifte; men da dette ikke var Tilfældet, saa han ingen Grund til at bevilge disse Fripladser.

Overensstemmende med Skoleudvalgets Indstilling bevilgedes Andragenderne, dog saaledes at kun eet af Fiskehandler Glass's Børn, Amalie, faar Friplads.

3. De foreliggende Andragender om **Eftergivelse af Fattighjælp** fra

a. (J. Nr. 17²—1908.) Arbejdsmand S. P. Johansen og

b. (J. Nr. 17⁵—1908.) Arbejdsmand A. P. V. Nicolajsen

bevilgedes.

4. (J. Nr. 12⁵—1908). Den foreliggende Indstilling angaaende Tildeling af forskellige **Aldersdomsunderstøttelser** tiltraadtes.

5. (J. Nr. 179—1908.) Et Andragende fra fhv. Købmand Theodor Emil Mortensen om **Æresoprejsning** gik til vedkommende Udvalgs Erklæring.

6. (J. Nr. 141—1908.) Det i forrige Møde fremlagte Andragende fra Ejeren af Hotel »Nøjsomhed« om Tilladelse til uanset Bestemmelserne i Lov Nr.

121 af 20. April 1906 i ovennævnte Hotel at drive **Gæstgiveri** med Ret til at beværte andre end dem, der herbergeres i Hotellet, forelaa atter til Behandling.

Formanden oplyste, at Andragendet forelaa til fornyet Behandling, fordi det siden sidste Møde var blevet ham meddelt, at Andrageren var en Mand, der ikke burde have Byraadets Anbefaling. Dersom der imidlertid ikke var ganske bestemte Grunde til Stede, maatte det dog anses for vanskeligt at nægte Anbefalingen.

Sabroe meddelte, at Andrageren, en forhenværende Gaardejer Sørensen, havde lavet en Udlaausforretning, der tog ikke mindre end 36 pCt. p a. Af Panteregisteret kunde det ses, at Manden drev en saadan Geschäft, saa det forekom ham urigtigt at give en saadan Mand en Begunstigelse.

Jul. Andersen kunde godt gaa med til at nægte at anbefale, men gik ud fra, at der ikke blev angivet, af hvilken Grund Anbefalingen blev nægtet. Forøvrigt kunde det vel betragtes som givet, at Ministeriet alligevel bevilgede Andragendet, saaledes som det havde givet adskillige Krobevillinger, uagtet Sogneafstemninger havde udtalt sig derimod.

Simonsen syntes ikke, Byraadet kunde være medansvarlig for, at en saadan Mand fik en Gæstgiverbevilling. Det var en Fejl ved Lovgivningen, at en Mand, der tog 36 pCt., ikke kunde straffes; men i ethvert Tilfælde kunde man da ikke anbefale, at en saa hjerteløs Mand fik Ret til at drive Gæstgiveri, da Stillingen som Gæstgiver netop krævede hensynsfulde Folk. En Mand som Ansøgeren kunde man vente sig alt af. Hvis Ministeren imidlertid havde en saadan Sympati med

Aagerkarle, at han alligevel meddelte Dispensationen, maatte Ministeren bære Ansvaret.

Formanden ansaa det for vanskeligt at nævne Grunde for Nægtelsen af Byraadets Anbefaling.

Müller syntes ikke, Byraadet skulde vige tilbage for at angive Grunden til Nægtelsen efter de paalidelige og offentlige Oplysninger, der forelaa.

Jul. Andersen var enig med Hr. Simonsen i, at en saadan Mand var uskikket til at drive Beværtning; men han holdt ikke af paa nuværende Tidspunkt at angive Grunden til Nægtelsen. Hvis Ministeren vilde spørge om Grunden, var Forholdet noget anderledes.

Vestesen gjorde gældende, at Manden i Virkeligheden ikke havde begaaet nogen ulovlig Handling, og at man ikke kendte hans Risiko og virkelige Udbytte. Pantelaanervirksomhed beklippede ikke en Mands Hæderlighed, og det kunde dog tænkes, at Folk, der laante mod at deponere Pant, kom til at betale langt højere Renter, end her var Tale om. Hvis Andrageren nu tilmed gik over i anden Virksomhed, var man jo ogsaa færdig med hans Udlaansforretning. Han havde absolut ikke Sympati med Andragerens Forretning; men han syntes dog, man var for langt ude, naar man vilde benytte de fremkomne Oplysninger.

Simonsen hævdede, at Andrageren efter alle Oplysninger at dømme var en Mand, der for Penge kunde indlade sig paa alt. Han saa ingen Grund til overfor Ministeren at skjule, hvorfor man ikke kunde anbefale Andragendet, og han tvivlede stærkt om, at Ministeren vilde tilstaa Dispensationen, hvis han fik de Oplysninger, som

»Demokraten« for nogle Dage siden indeholdt om denne Mand. Ganske vist havde Manden ikke begaaet nogen ulovlig Handling, men der foregik saa meget, om hvilket det kunde siges at være sørgeligt, at det ikke kunde straffes. Sammenligningen med Pantelaanerne passede ikke ganske, da der dog blev ført nogen Kontrol med Pantelaanervirksomhed, og da det tiloversblevne ved Salg af Panter blev tilbageleveret.

Nørgaard mente, at Sagens Afgørelse beroede paa, hvad der mentes med Byraadets anbefaling. Han for sit Vedkommende var ikke klar over, om det var Mandens Hæderlighed, der skulde attesteres, eller om det var om Beværtningen, Byraadet skulde udtale sig. Han syntes ikke, der forelaa tilstrækkeligt Bevismateriale, og fandt, at man først, naar der forelaa Bevis for, at Manden havde opført sig hensynsløst overfor Kunder, kunde tale om Manden som et daarligt Subjekt. Iøvrigt var det et stort Spørgsmaal, om en saadan Udlaansforretning var saa indbringende, som man mente, for Risikoen var sikkert fænomenal stor. Pantelaanerne havde Sikkerhed, men for Forretninger som denne var Sikkerheden som oftest betydningsløs. Hvis det kunde bevises, at Manden havde drevet Forretningen gement, kunde han være med til at nægte at anbefale; men han kunde ikke tilraade, at man underrettede Ministeren om Grunden, med mindre der kunde fremlægges klare Beviser. I en saadan Sag maatte Byraadet staa paa meget fast Grund.

Formanden oplyste, at Loven ikke pegede paa, hvad Byraadet skulde udtale sig om, men kun gav Ministeren Bemyndigelse til at dispensere, naar Dispensation skønnedes at være nødvendig for at bevare en gammel Forretning.

Han troede, man saa noget forkert paa Begrebet Aager, og hævdede, at Udviklingen gik i Retning af at ophæve dette Begreb, som Lovgivningen havde forladt. Det var en Skønssag, hvor mange Procent der burde tages, naar der var Udsigt til, at Kapitalen kunde tabes.

S a b r o e havde af Panteregisteret set, at Manden havde rigelig Pant og desuden Kautionister. Han syntes ikke, der kunde være Tvivl om, at det her drejede sig om en snavs Forretning. Forøvrigt gik Handelen om Hotellet vel tilbage, hvis Dispensationen ikke blev givet.

J. C. Petersen vilde nødig forsvare de høje Renter, men troede dog ikke, Byraadet havde Lov til at sætte sig til Doms over Manden. Hvis Manden ikke var pletfri, kunde han ikke faa Borgerskab som Gæstgiver, og her spurgtes der kun om, om der var Fare for, at Forretningen kunde blive ødelagt, eller om dens Opretholdelse var nødvendig for Publikum. Det sidste kunde nok i nogen Maade siges om Hotel »Nøjsomhed«, som var en gammel Forretning, der saa godt som udelukkende blev søgt af Landboere. Der naaedes derfor næppe noget ved at nægte at anbefale, da Ministeren sikkert gav Bevillingen alligevel. Det var desuden en egen Sag at beskyldte en Mand for at være Aagerkarl overfor Ministeren.

S i m o n s e n bad dem, der vilde stemme imod Anbefalingen, anmode om at faa en Tilføjelse derom tilført Protokollen og medsendt til Ministeriet. En Forretning som den paagældende var i høj Grad farlig for Samfundet, da det var meget vanskeligt at komme ud af en saadan »Menneskevev«s Kløer, naar man først engang var kommet i dem. Han troede ikke, at disse Udlaanere havde slet Sikkerhed for deres Penge;

men Grunden til, at de sjældent blev rige ved deres Forretning, laa som Regel i, at de havde for lille Kapital at arbejde med.

Jakob Jensen oplyste, at der paa Hotel »Nøjsomhed« sagdes at blive spillet meget højt. Det vilde derfor være meget forkert at give en Mand som Andrageren Anledning til at fortsætte sin Virksomhed under saadanne Omstændigheder. Han syntes, at Byraadet skyldte Ministeriet Oplysning om Grunden til, at Anbefalingen blev taget tilbage, men han var enig med Hr. Nørgaard i, at Beviserne maatte være sikre.

Nørgaard fandt, at der efter Loven kun skulde skønnes over Forretningen, men ikke over Manden. Hr. Jakob Jensens Oplysning om det høje Spil syntes ham derfor snarere at være Grund til ikke at anbefale. Paa den Basis kunde han være med til at nægte Anbefalingen. Skulde man saa ønske at underrette Ministeriet om Mandens Forretning, kunde dette jo ikke være vanskeligt ad anden Vej.

Filtenborg gjorde opmærksom paa, at en Erklæring som den af Hr. Nørgaard paapegede vilde forringe Ejendommens Værdi. Det forekom ham at være rigtigst at anbefale, hvis Manden vilde afgive en Erklæring om, at han vilde opføre sig med sin Udlaansforretning.

Müller hævdede, at det var en Begunstigelse, Manden vilde opnå, og at man overfor en Begunstigelse maatte have Lov til at tage personlige Hensyn. Hotelvirksomheden kunde jo desuden godt fortsættes, og forøvrigt var der Beværtninger nok. Han maatte vedblivende fraraade at give nogen Anbefaling.

Nørgaard mente ligesom Hr. Filtenborg, at Ejendommens Værdi vilde blive forringet, og

vilde man gaa med til det, maatte man have fast Grund at staa paa. Maaske vilde det være rigtigst at indhente Oplysninger om, hvorledes »Nøjsomhed« var blevet drevet.

F o r m a n d e n havde altid anset »Nøjsomhed« for et særdeles godt Gæstgiveri.

S a b r o e syntes, at Hr. Nørgaard nu gik haardere til Værks end dem, der vilde have Anbefalingen nægtet paa Grund af Mandens Forretning. Han vilde foreslaa at nægte Anbefalingen og at lade Nægtelsen ledsage med en Udskrift af Panteregisteret.

J u l . A n d e r s e n troede ikke, at »Nøjsomhed« i og for sig var værre end alle andre Værtshuse; men det var en Kendsgerning, at det i mange Aar havde været kendt som et Samlingssted for Spillere. Den Slags Ting var det imidlertid vanskeligt at skaffe Beviser for, hvorimod der let kunde skaffes Bevis for det, som Hr. Sabroe havde oplyst.

J a k o b J e n s e n fraraadede at gaa den af Hr. Nørgaard foreslaaede Vej, da man derved vilde komme ind paa Forhold, som vanskeligt kunde lægges til Grund for ikke at anbefale. Ejendommens Værdi blev desuden næppe forringet, da det vist stod i Kontrakten, at Handelen skulde gaa tilbage, hvis Sørensen ikke kunde faa Bevillingen.

N ø r g a a r d havde opfattet Loven saaledes, at det ikke var Personen, men Forretningen, der spurgtes om, og derfor kunde han være med til at nægte Anbefaling, hvis det var et uheldigt Gæstgiveri.

S i m o n s e n ansaa en Undersøgelse angaaende Hotellet for ganske ørkesløs. Man kunde

godt tænke sig at staa overfor en Mand, der kunde gøre en Bule til en ordentlig Beværtning.

Nørgaard kunde ud fra Hr. Simonsens sidste Betragtning henstille at nægte Anbefalingen, men uden nogen Motivering.

Simonsen vilde frafalde sit Forslag om at lade Nægtelsen ledsage af Oplysninger om Grunden.

Det vedtoges at udtale,, at Raadet ikke kunde anbefale Andragendet.

